

Large-scale analysis of order variation in Dutch verbal clusters

Jelke Bloem, Arjen Versloot

Verbal clusters

- A word order variation in Dutch:
 1. ik denk dat ik het begrepen heb
I think that I it understood have
 2. ik denk dat ik het heb begrepen
I think that I it have understood
- Frisian, German: Only green order

Variation within grammar

- Some variation cannot be captured by rules
- Grammatical variation phenomena are multivariate in nature
 - If there was one cause we'd just have a rule
- On what basis do we choose between the two orders?

Explaining the variation (Coussé et al, 2008)

- (Regional) linguistic background
 - Single speaker variation?
- Mode of communication
- **Semantic factor**
- Discourse factor
 - Priming by previous syntactic structures

Corpus study (de Sutter, 2009)

- “De Standaard” part of CONDIV corpus
- Controlled for regional, register and diachronic variation
- Strict cluster criteria:
 - Only ‘zijn’ ‘hebben’ and ‘worden’ auxiliaries
 - Only complement clauses with ‘dat’ (that)
- Multivariate logistic regression model (10 variables)
- 2.390 manually verified clusters, 66.99% **red** order

Large-scale analysis

- Too limited definition of ‘verbal cluster’ by de Sutter (2009)
 - Unnecessary in a multivariate model
- Can be scaled up using large, automatically annotated corpora
 - Larger sample size
 - Coverage of more cluster types

Automatically annotated corpus

ir steeds **had laten komen** .

, dat Rusland tegemoetkomender **heeft gemaakt**, maar er is misschien ook een factor van invloed die aan de besprekingen een sterkere basis **kan verschaffen** .

koesteren gans andere opvattingen over de manier , waarop een goed journaal tot stand **moet komen** .

net de ouverture Egmont , waarna men ditmaal op Mozarts optimistische klavierconcert in G , Kv 453 **werd getraceerd** .

toeleggen op de produktie van wat zij het beste **kunnen maken** ."

dracht van de Utrechtse gemeenteraad een onderzoek **heeft ingesteld** naar de achtergronden van de moeilijkheden op het gemeentelijk atheneum , is de Utrech

in die om 11.18 u. uit Zwolle **was vertrokken** en die om 11.47 u. in Steenwijk **moest aankomen** , passeerde .

, die zich het afgelopen jaar als " activisten " **deden kennen** , laten zich nu lelijk in de kaart kijken .

twee mannen , die hij zonder kind uit de bosjes **zag terugkomen** en in draf naar hun auto **zag lopen** .

t salaris en die dan alles wat ik maak , uitwerkt .

- Wikipedia part of “Lassy Large” corpus
- 137.093 clusters, 71.04% **red** order
- Syntactic annotation lets us formally define various types of clusters using DACT
- Limited to existing annotation
- May contain errors

Variables (de Sutter, 2009)

- Accented syllable distance ... naar hun **auto is gelopen**
- Separable main verb ... **heeft afgewassen** (has washed up)
- Constituent after cluster ... **heeft gezien dat het gebeurde**
- Length of the middle field ... dat [hij naar hun auto] **is gelopen**
- Type of auxiliary copular-*zijn*/passive-*zijn*/time/*worden*
- Syntactic persistence ...**afgewassen heeft** en ...**weggelopen is**
- Main verb frequency ... naar hun auto **is gelopen**
- Pre-verbal constituent: Informativity and inheritance

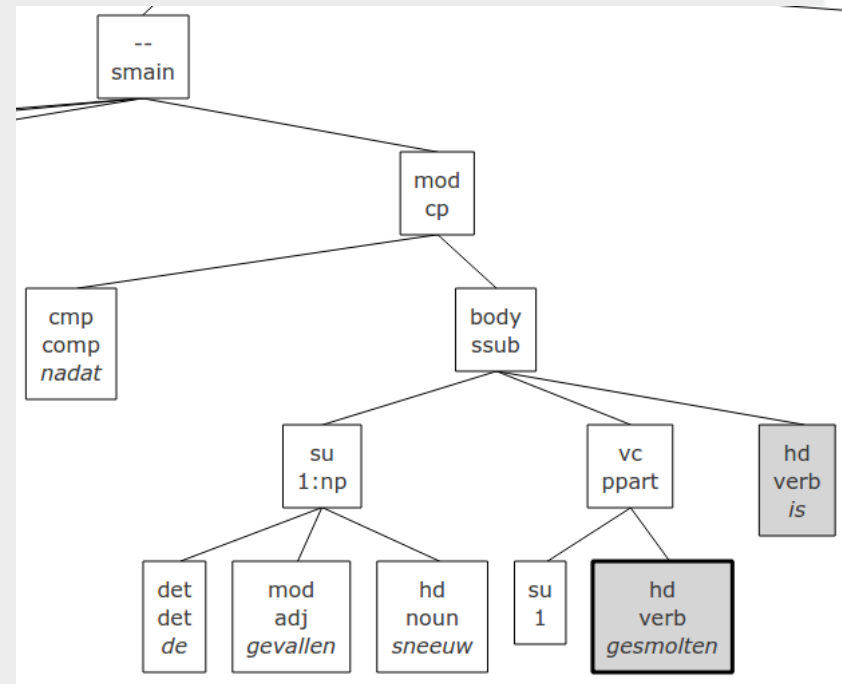
Variables in Lassy Large corpus

~~Accented syllable distance~~

- Separable main verb
- Constituent after cluster
- Length of the middle field
- Type of auxiliary

~~Syntactic persistence~~

- Main verb frequency
- Pre-verbal constituent: Informativity and inheritance

Additional cluster types

■ Main clause

- Rechsters kunnen in principe niet **worden ontslagen**.
Judges can in principle not be dismissed.

■ Infinitival clusters

- ... waardoor de reclame weer op tv **te zien was**
... thus the ad again on tv to see was

■ Aux/mod *worden hebben zijn / kunnen zullen willen laten mogen moeten blijven hoeven*

- ... dat iedereen hem ongestraft **doden mocht**
... that everyone him with impunity kill **may**

Model comparison

Feature	De Sutter (2009)	This study
Separable main verb	3.87	4.34
Constituent after cluster:	Baseline: None	Baseline: None
Complement of main verb	0.47	-
Complement of preverbal noun	1.21	-
Comp. or adjunct of main verb	-	49.65
Comp. or adjunct of preverbal N.	-	0.46
Length of middle field	Baseline: 0-2 words	Baseline: 0-2 words
3-5 words	2.03	2.22
6-8 words	2.29	2.90
9-11 words	2.29	3.00
12-14 words	2.57	3.04
>14 words	1.98	2.85

The values are **odds ratios**, measuring effect size

OR=2.00 means: if this feature is present instead of the baseline, **red order** is 2 times more probable

Model comparison

Feature	De Sutter (2009)	This study
Type of auxiliary	Baseline: copular <i>zijn</i>	Baseline: <i>zijn</i>
Auxiliary of time	18.30	-
Passive <i>zijn</i>	7.82	-
<i>worden</i>	11.73	1.16
<i>hebben</i>	-	2.09
modal	-	140.72
Main verb frequency:	(from CELEX)	(from Lassy Large)
β	2.44^{E-06}	3.49^{E-08}
Std. Error	7.74^{E-07**}	$1.74^{E-09***}$
Inherence	2.26	1.93
Information value	Baseline: low	Baseline: low
Intermediate	1.41	1.36
High	1.94	1.22

Additional features

Feature	De Sutter (2009)	This study
Infinitival clusters	-	0.04
Main clause clusters	-	0.36

- Red infinitival (but only with *hoeven*)

... zodat de machinist niet in de locomotief zelf **hoeft te zijn**

... so that the operator not in the locomotive itself need to be

- Red main clause

Rechters kunnen in principe niet **worden ontslagen**.

Judges can in principle not be dismissed.

begrepen heb | heb begrepen

Similar model

Feature	Full model	Only aux/sub/fin
Type of auxiliary	Baseline: <i>zijn</i>	Baseline: <i>zijn</i>
<i>worden</i>	1.16	1.27
<i>hebben</i>	2.09	2.41
modal	140.72	-
Constituent after cluster:	Baseline: None	Baseline: None
Comp. or adjunct of main verb	49.65	59.33
Comp. or adjunct of preverbal N.	0.46	0.48
Information value	Baseline: low	Baseline: low
Intermediate	1.36	1.10
High	1.22	1.03

Was it because our model includes more cluster types?

■ No.

Replication

- Effect sizes largely similar
- Variables hold within a bigger model
- Cluster order is more or less affected by all 7 variables
- Some variables could not be measured

Main clause clusters

i.e. *Rechtens kunnen in principe niet worden ontslagen.*

- 18.238 clusters, 57.42% red order
- Fewer modal clusters used?
 - 15.97% modal (subordinate clauses 25.54%)
 - Main clause OR: 0.35 over auxiliary clusters only
- Other differences with sub-clause clusters
 - Length of the middle field has smaller effect
 - Auxiliary type(*worden*, *hebben*) interact with main clause

Infinitival clusters

i.e. ... *waardoor de reclame weer op tv **te zien was***

Feature	Inf cluster model	Full model
Type of auxiliary <i>worden</i> <i>hebben</i> modal	0.40 0.57 7762.22	Baseline: <i>zijn</i> 1.16 2.09 140.72
Information value Intermediate High	Baseline: low 3471.65 264.27	Baseline: low 1.36 1.22
Inherence	64.91	1.93

■ Novel findings (probably)

Dutch Europarl corpus

as part of Lassy Large corpus

- European Parliament proceedings texts
- 138.304 clusters, 86.78% **red order!**
- Variable effects largely similar

Feature	Europarl model	Wiki model
<i>worden</i>	1.62	1.16
<i>hebben</i>	2.57	2.09
modal	323.46	140.72
Comp. or adjunct of main verb	31.22	49.65
Comp. or adjunct of preverbal noun	0.46	0.46

Semantic factor: Collostructional analysis

(Stefanowitsch & Gries, 2003)

- Relationship between a construction (**red/green**) and the words that fill its slots

... dat ik het **begrepen heb**

... dat ik het **gezien heb**

... dat ik het **gehoord heb**

... dat ik het **geschopt heb**

...

... dat ik het **heb gemaakt**

... dat ik het **heb bedacht**

... dat ik het **heb gehoord**

... dat ik het **heb beschreven**

...

- Calculate most strongly associated **collexemes**
 - Fisher's Exact Test

Collostructional analysis

Auxiliary, subordinate clause clusters only, cutoff=15

Main verbs - Odds ratio - Red - Green

1	---	afkondigen	inf	29	-
2	---	neerzetten	inf	24	-
3	---	uitmaken	inf	21	-
4	---	aanhouden	inf	21	-
5	---	optekenen	inf	19	-
6	---	overgeven	inf	18	-
7	---	aanschaffen	inf	17	-
8	---	uitschrijven	inf	16	-
9	---	plaatsvinden	33.34	182	3
10	---	indienen	22.95	42	1

Pattern?

Collostructional analysis

Auxiliary, subordinate clause clusters only, cutoff=100, no particle verbs

Main verbs - Odds ratio - Red - Green				Main verbs - Odds ratio - Red - Green							
1	---	staan	7.81	583	51	1	---	verplichten	20.44	13	182
2	---	gaan	6.74	751	76	2	---	zien	17.36	148	1751
3	---	hebben	6.40	882	94	3	---	danken	14.02	20	288
4	---	zitten	5.70	200	24	4	---	vinden	13.96	87	830
5	---	zijn	5.50	2583	317	5	---	herkennen	7.08	20	97
6	---	waarnemen	5.32	233	30	6	---	relateren	6.70	22	101
7	---	ondergaan	5.11	179	24	7	---	huwen	5.94	28	114
8	---	gooien	5.06	133	18	8	---	besmetten	4.87	24	80
9	---	blijven	4.68	748	109	9	---	wijten	4.33	32	95
10	---	geworden	4.42	2509	383	10	---	bestemmen	4.28	61	179

Stative verbs? Perception verbs? Animate verbs?

Frequency effect?

Conclusions

- Replicated and extended a linguistic study using automatically annotated corpus
- Comprehensive model of Dutch verbal clusters
- Automatic approach is easily extended
 - Study regional/register/diachronic variation
- de Sutter (2009)'s variables generalize to another domain
- Larger sample allows more detailed analysis

Discussion

- On what basis do we choose between the two orders?
- Examine unexpected effects
- Explore semantics intuition with collocation analysis
- Test whether factors can be dropped or reformulated
- Add interactions between variables

References

Coussé, E., Arfs, M., & De Sutter, G. (2008). Variabele werkwoordsvolgorde in de Nederlandse werkwoordelijke eindgroep. Een taalgebruiksgebaseerd perspectief op de synchronie en diachronie van de zgn. rode en groene woordvolgorde. In G. Rawoens (Ed.), *Taal aan den lijve. Het gebruik van corpora in taalkundig onderzoek en taalonderwijs* (pp. 29–47). Gent: Academia Press.

Stefanowitsch, A., & Gries, S. T. (2003). Collostructions: Investigating the interaction of words and constructions. *International journal of corpus linguistics*, 8(2), 209-243.

Sutter, G. D. (2009). Towards a multivariate model of grammar: The case of word order variation in Dutch clause final verb clusters. *Describing and modeling variation in grammar*, 204, 225-254.

■ Thanks to Fred Weerman for comments